

Začiatočníci:Trh práce - nezamestnanosť

Táto stránka je súčasťou bloku [Štatistika pre začiatočníkov](#) , v rámci [Statistics Explained](#) , kde sú štatistické ukazovatele a [pojmy](#) vysvetlené jednoduchým spôsobom, aby sa svet štatistiky stal zrozumiteľnejším.

Definovanie nezamestnaných osôb

Pozrite si video s vysvetľujúcimi definíciami z oblasti trhu práce

Eurostat definuje **nezamestnanú osobu** podľa pokynov Medzinárodnej organizácie práce (ILO), a to ako všetky osoby vo veku od 15 do 74 rokov, ktoré:

- v [referenčnom týždni](#) , v ktorom sa uskutočňuje Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS), nemali žiadnu platenú prácu;
- sú schopné nastúpiť do práce najneskôr do dvoch týždňov nasledujúcich po referenčnom týždni (alebo si už našli prácu a do zamestnania nastúpia v priebehu troch mesiacov);
- v posledných štyroch týždňoch si aktívne hľadajú prácu, pričom toto obdobie končí referenčným týždňom.

Posledné z uvedených kritérií je pokryté jednou alebo viacerými z uvedených činností: hľadanie si zamestnania pomocou úradov práce, prostredníctvom súkromných pracovných agentúr, prostredníctvom priateľov, príbuzných alebo známych, priamym oslovením zamestnávateľov, využívaním inzercie (sledovanie inzerátov,

podanie alebo odpovedanie na ponuky práce) účasť na vstupných testoch, skúškach a pohovoroch na prijatie do zamestnania a podnikaním krokov na začatie vlastnej podnikateľskej činnosti (hľadanie pozemku alebo priestorov, nákup zariadení alebo podanie žiadosti pre obchodovanie /obchodnú licenciu alebo finančné zdroje).

Niektoré osoby sú zo štatistík o nezamestnanosti vyňaté, nakoľko si aktívne nehľadajú prácu, napr. prečítať si len inzerát v novinách nestačí.

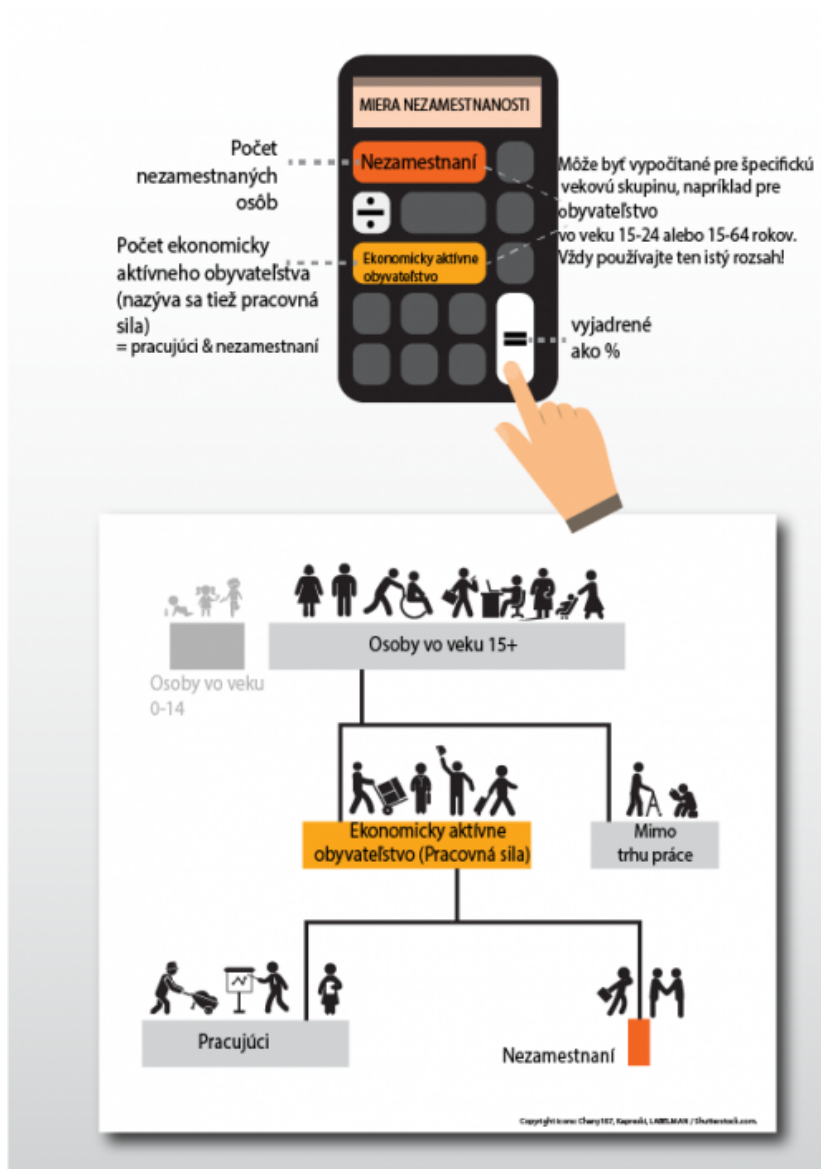
Treba poznamenať, že **študentov** je možné považovať za nezamestnané osoby, pokiaľ si aktívne hľadajú prácu a sú schopní nastúpiť do práce.

<articlecontent>

Miera nezamestnanosti

Štatistiku nezamestnanosti je možné prezentovať v absolútnych číslach, inak povedané ako celkový počet osôb, ktoré sú nezamestnané. Z hľadiska jednoduchšieho porovnávania medzi krajinami, v čase a medzi rôznymi sociálnymi skupinami (napríklad na základe pohlavia, veku alebo vzdelania) sa v praxi údaje za nezamestnanosť bežne prezentujú ako miera. **Miera nezamestnanosti** je podiel počtu nezamestnaných vyjadrený vo vzťahu k **pracovnej sile/ekonomicky aktívnemu obyvateľstvu** (súčet pracujúcich a nezamestnaných osôb).

Posledné dostupné ročné údaje v čase písania tohto článku ukazujú, že v roku 2018 bol počet nezamestnaných osôb v EÚ vo veku 15-74 rokov 16,9 miliónov. Celkový počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva (vo veku 15-74 rokov) predstavoval 241,2 miliónov ľudí. Tieto dva číselné údaje je možné dať do pomeru (nezamestnaní delené počtom pracovnej sily), aby sme dostali mieru nezamestnanosti vo výške 7 % v roku 2018.

Rozdielne definície nezamestnanosti

Definícia nezamestnanosti ILO predstavuje globálny štandard využívaný na porovnávanie výsledkov v rámci regiónov, krajín a kontinentov. Štatistické úrady však môžu zbierať pre vlastné potreby aj iné typy štatistík o nezamestnanosti. Najbežnejšie z nich sa týkajú evidovaných nezamestnaných osôb: zber tohto typu údajov je často spojený so systémom sociálneho zabezpečenia alebo úradmi práce. Je dôležité poznamenať, že národné údaje za evidovaných nezamestnaných sú zriedka porovnateľné, nakoľko medzi jednotlivými krajinami jestvujú značné rozdiely v právnych predpisoch vzťahujúcich sa na evidenciu, vyňatie z evidencie, nárok na podporu v nezamestnanosti alebo iné benefity, ako aj dostupnosť vzdelávania a / alebo iných služieb pre evidovaných nezamestnaných.

Medzi mierou nezamestnanosti vypočítanou podľa metodiky ILO a mierou evidovanej nezamestnanosti bývajú niekedy značné rozdiely. Napríklad v Nemecku bola v roku 2017 priemerná miera nezamestnanosti podľa definície ILO 3,8 %, kým miera medzi evidovanými nezamestnanými bola 6,3 %. Posledný uvedený údaj vyplýva z údajov Federálnej agentúry pre zamestnanosť a vzťahuje sa na jednotlivcov evidovaných v agentúre alebo miestnej inštitúcii, ktorí si počas týždňa hľadajú zamestnanie najmenej 15 hodín (je potrebné poznamenať, že je možné mať zamestnanie na menej ako 15 hodín, napriek tomu, že daná osoba je evidovaná ako nezamestnaná). Miera nezamestnanosti počítaná na základe metodiky ILO ako taká zahŕňa osoby, ktoré sú vyňaté zo štatistík zverejnených Federálnou agentúrou pre zamestnanosť, kým iné osoby, ktoré sú považované za nezamestnané Federálnou agentúrou pre nezamestnanosť sú podľa metodiky/definície ILO z nezamestnanosti vyňaté.

Dlhodobá nezamestnanosť

Podobne ako analyzujeme štatistiky nezamestnanosti podľa charakteristík nezamestnaných osôb, môžeme údaje o nezamestnanosti prezentovať vo vzťahu k trvaniu nezamestnanosti, pričom **dlhodobá nezamestnanosť** sa vzťahuje na tie osoby, ktoré nemajú prácu a aktívne si ju hľadajú najmenej jeden rok; veľmi dlhodobá nezamestnanosť sa týka osôb, ktoré nemajú prácu najmenej 24 mesiacov.

Dopad dlhodobej nezamestnanosti na blahobyt jednotlivca a všeobecne na spoločnosť ako celok môže byť značný. V roku 2018 bolo v EÚ 2,4 milióna ľudí nezamestnaných 48 mesiacov (štyri roky) alebo viac, pričom ďalších 2,1 milióna bolo nezamestnaných počas obdobia 24 až 47 mesiacov a ďalších 2,8 miliónov od 12 do 23 mesiacov. Spolu to predstavuje 7,3 miliónov nezamestnaných v EÚ. *Dlhodobú mieru nezamestnanosti* je možné vypočítať vydelením dlhodobo nezamestnaných pracovnou silou (7,3 miliónov delené 241,2 miliónov = 3,0 %).

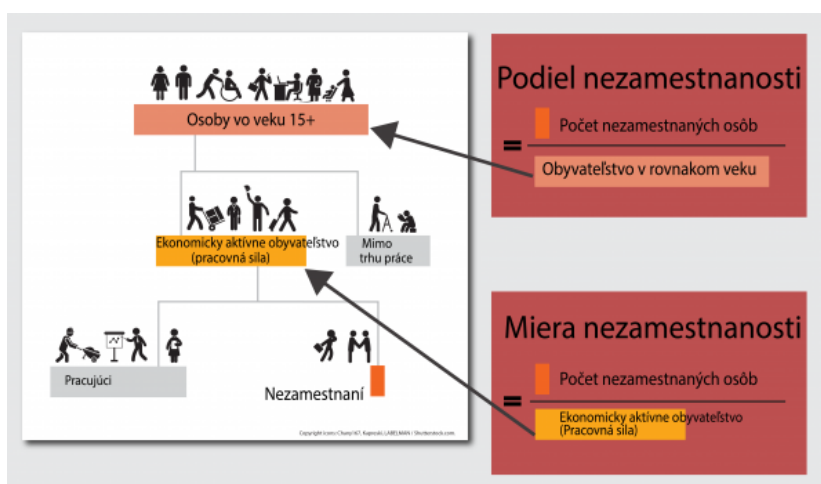
Je pozoruhodné, že najvyššie miery dlhodobej nezamestnanosti boli v celej EÚ zaznamenané pre najstaršie generácie, kým omnoho menší podiel mladých ľudí nemal zamestnanie viac ako jeden rok.

Miery nezamestnanosti alebo podiely: veľký rozdiel

Popri miere nezamestnanosti, ktorá odráža počet nezamestnaných vo vzťahu k pracovnej sile, poznáme aj **podiel nezamestnanosti** : je definovaný ako počet ľudí, ktorí sú nezamestnaní vo vzťahu k obyvateľstvu v rovnakom veku. Podiely nezamestnanosti sú osobitne užitočné pre analýzu vývoja medzi mladými ľuďmi, napríklad vo veku 15-24 rokov, kde je bežné, že vysoký podiel osôb sa zúčastňuje denného vzdelávania.

Miery nezamestnanosti a podiely nezamestnanosti sa môžu dosť líšiť— obzvlášť pre tú časť obyvateľstva, kde veľa ľudí nie je súčasťou pracovnej sily (pracujúci alebo aktívne si hľadajúci prácu)— napríklad, mladí alebo staršie osoby. Je potrebné dbať na to, aby si používatelia nemýlili mieru nezamestnanosti a podiel nezamestnanosti pri výklade týchto údajov! Tabuľka nižšie zobrazuje Grécko, ktoré poskytuje praktický príklad niektorých problémov, s ktorými je možné sa stretnúť pri snahe analyzovať štatistiku pracovných síl.

Viac ako polovica mladých ľudí v Grécku je nezamestnaná – skutočne?

Nasledovné vyhlásenie bolo nedávno zverejnené v médiách: **Viac ako polovica mladých ľudí v Grécku je nezamestnaná. . .**

Je to pravda? Jednoducho povedané, nie je.

Ročná **miera nezamestnanosti mladých** v roku 2012 bola v Grécku 55,3 %; neskôr sa zvýšila na 58,3 % a zostala na úrovni nad 50 % v roku 2014 ((52,4 %). Odvtedy klesla a v roku 2018 miera predstavovala 39,9 %. Čo to znamená? Zjednodušene to znamená, že viac ako polovica všetkých mladých ľudí (vo veku 15-24 rokov) z gréckej pracovnej sily bola v rokoch 2012 až 2014 nezamestnaná, a v roku 2017 to bolo viac ako 40 %. Musíme mať však na pamäti, že pomerne vysoký podiel mladých ľudí v tomto veku zvyčajne ešte študuje a nie sú teda (nevyhnutne) súčasťou pracovnej sily; môžu byť študentmi denného štúdia na školách alebo vyššieho či odborného vzdelávania, kým iní mohli z rôznych dôvodov z pracovnej sily vystúpiť (alebo do nej ani nevstúpili), ako je napríklad prerušenie štúdia, cestovanie, starostlivosť o členov rodiny alebo vykonávanie dobrovoľnej činnosti.

Na druhej strane **podiel nezamestnanosti u mladých** v Grécku bol 16,1 % v roku 2012, 16,5 % v roku 2013 a 14,7 % v roku 2014 a klesol na 2,8 % v roku 2018. Najvyšší podiel mladých nezamestnaných Grékov bol zaznamenaný v roku 2013, keď miera nezamestnanosti mladých predstavovala 16,5 % — je to značný rozdiel oproti miere nezamestnanosti mladých vo výške 58,3 %. Napriek tomu, že nezamestnanosť mladých v Grécku bola/je stále relatívne vysoká, so značnými ekonomickými a sociálnymi dôsledkami, nikdy sa nestalo, že bola nezamestnaná polovica (jeden z dvoch) mladých Grékov: podiel bol bližšie k jednému zo šiestich v roku 2013.

Napriek tomu, že tento druh chyby už nebyva bežný, nakoľko sa takéto štatistiky uvádzajú čoraz častejšie, jedná sa o chybu, ktorá sa stále vyskytuje v médiách a inde.

Ďalšie články

Súvisiace články v rámci Štatistiky pre začiatočníkov (Statistics 4 beginners) :

- [Trh práce — základné definície](#)
- [Trh práce — zamestnanosť](#)

Súvisiace články v rámci Statistics Explained :

- [Výberové zisťovanie pracovných síl EÚ — posledný vývoj / najnovšie trendy](#)
- [Výberové zisťovanie pracovných síl EÚ — právny základ a metodika](#)

Slovník pojmov v rámci Statistics Explained :

- [Medzinárodná organizácia práce \(ILO\)](#)
- [Pracovná sila](#)
- [Výberové zisťovanie pracovných síl \(VZPS\)](#)
- [Nezamestnaná osoba](#)
- [Miera nezamestnanosti](#)
- [Dlhodobá nezamestnanosť](#)

Externé odkazy

- [Európska komisia — Zamestnanosť, sociálne veci a inklúzia](#)
- [Medzinárodná organizácia práce \(ILO\)](#)